

LÊ ANH TUẤN (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
TÀI HOANG MAI ANH - NGUYỄN THỊ QUỲNH MAI

Âm nhạc

3

BẢN MẪU

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP HỒ CHÍ MINH

Đọc sách tại hoc10.vn

LÊ ANH TUẤN (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH – NGUYỄN THỊ QUỲNH MAI

Âm nhạc

3

BẢN MẪU

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP HỒ CHÍ MINH

Các em thân mến!

Môn Âm nhạc ở trường tiểu học giúp các em được trải nghiệm và phát triển năng lực âm nhạc – biểu hiện của năng lực thẩm mỹ, qua đó góp phần hình thành và phát triển hài hoà về thể chất và tinh thần, phẩm chất và năng lực.

Sách giáo khoa Âm nhạc 3 được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, cung cấp những kiến thức và kỹ năng cơ bản về hát, nghe nhạc, đọc nhạc, nhạc cụ và thưởng thức âm nhạc. Cuốn sách đưa các em đến với bao điều kì diệu của thế giới âm nhạc, dạy các em nhiều điều hay, việc tốt, giúp các em cảm nhận về quê hương, đất nước, thiên nhiên, gia đình, bạn bè gần gũi, thân thương.

Mong các em tích cực tham gia các hoạt động âm nhạc theo hướng dẫn của thầy cô và hợp tác cùng các bạn, tích cực luyện tập, vận động, chơi trò chơi và biểu diễn âm nhạc. Hãy thường xuyên đánh giá về kết quả học tập của mình sau mỗi nội dung, chủ đề. Điều đó sẽ nâng cao kết quả học tập của các em.

Sách Âm nhạc 3 gắn kết chặt chẽ với sách giáo khoa các môn học khác để các em được trải nghiệm những giờ học đa dạng, giúp các em có thêm nhiều hiểu biết và có đời sống tâm hồn phong phú.

Chúc các em có những giờ học Âm nhạc sinh động, hấp dẫn và thú vị.

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Sách Âm nhạc 3 có 8 chủ đề, gồm những phần và nội dung sau:

Mở đầu

Kiến thức mới – Luyện tập

Hát một mình và hát cùng người khác.

Nghe nhạc kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể.

Đọc nhạc dùng tên nốt, dùng cao độ và trường độ.

Chơi nhạc cụ một mình và cùng người khác.

Tìm hiểu nhạc cụ, nghe câu chuyện âm nhạc.

Vận dụng

Các em hãy sử dụng cuốn sách kết hợp với phiên bản điện tử của sách giáo khoa để luyện tập các nội dung.

Hãy giữ gìn cuốn sách cẩn thận, không viết, vẽ hoặc tô màu vào những trang sách.

CHỮ ĐỀ

1

NIỀM VUI

Mở đầu

♥ Khám phá bức tranh và kể tên những nhạc cụ mà em biết.

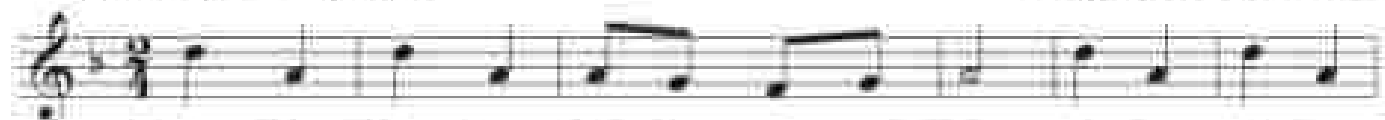
Nhịp điệu vui

(Tynom tanom)

Dân ca Séc

Lời Việt: Lê Anh Tuấn

Rộn rảng – Vui tươi

Đứng lên đứng lên, hát cho ngày xanh thắm. Vỗ tay vỗ tay,

vỗ tay vui rộn rảng. Gõ nhịp gõ nhịp, ta dẫn vang tiếng trống.

Bước chân bước chân, thấy thêm yêu cuộc đời. Đi đều đi đều,

cho tinh bạn phải phối. Hát vang hát vang, giữ trên môi nụ cười.

Nghe hát mẫu

Hát với tình cảm vui tươi

Tập hát

Hát với nhạc đệm

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Đứng lên đứng lên, hát cho ngày xanh thắm. Vỗ tay vỗ tay...

Hạt động nào trong bài hát mang lại cho em niềm vui?

Hành khúc Ra-đét-ky

(Radetzky march)

Giô-han Strô-rô-xơ (Johann Strauss)

- ♥ Nghe và cảm nhận bản nhạc
- ♥ Nghe nhạc kết hợp vận động cơ thể

Em cảm nhận được âm thanh của nhạc cụ nào khi nghe nhạc?

♥ Luyện tập cao độ

A musical staff with a treble clef and six whole notes. Below the staff are six icons showing hand positions for playing notes: 1. thumb, 2. index, 3. middle, 4. ring, 5. pinky, 6. thumb.

♥ Luyện tập tiết tấu

A musical staff with a 4/4 time signature and seven quarter notes. Below the staff are seven orange hand icons showing a rhythmic tapping motion.

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 1

(Trích *Lung linh ngôi sao nhỏ*, nhạc Pháp)

Two staves of musical notation for 'Bài 1'. The first staff has a treble clef, a 4/4 time signature, and a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The second staff has a treble clef and a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4.

♥ Đọc nhạc với nhịp độ nhanh vừa

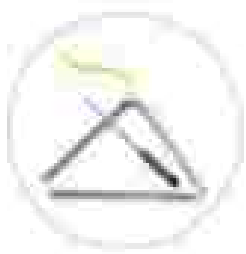

Vận dụng

• Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ

• Chuyển bóng hoặc đồ vật theo tiếng đàn

Đặt bóng chạm đất

Chuyển bóng cho bạn bên trái

Chuyển bóng cho bạn bên phải

Đưa bóng lên cao

Mở đầu

♥ Nghe bài hát *Lá cờ Việt Nam* (Nhạc và lời: Lý Trọng – Đỗ Mạnh Thường) kết hợp vỗ tay phù hợp với nhịp điệu.

Quốc ca Việt Nam

Nhịp đi – Hùng mạnh

Nhạc và lời: Văn Cao

Đoàn quân Việt Nam đi chung lòng cứu quốc. Bước chân

dẫn vang trên đường gập ghềnh xa. Cờ in máu chiến thắng mang hồn

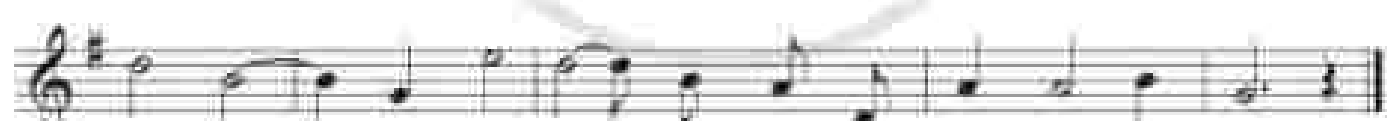
nước. Sừng ngoài xa chen khúc quân hành ca. Đường vinh

quang xây xác quân thù. Thống gian lao cùng nhau lập chiến

khù. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng. Tiến mau ra sa trường.

Tiến lên! Cũng tiến lên! Nước non Việt Nam ta vững bền.

Đọc lời ca

Hát với nhịp độ vừa phải

Tập hát

Hát với nhạc đệm

♥ Hát với sự nghiêm trang và biểu lộ niềm tự hào

- Bài Quốc ca Việt Nam thường được hát trong các hoạt động nào?
- Khi hát Quốc ca Việt Nam em cần thể hiện thái độ như thế nào?

♥ Hát lời 2 theo hình thức đồng ca

Đoàn quân Việt Nam đi sao vàng phấp phới
Đất giồng nơi quê hương qua nơi lấm than,
Cùng chung sức phấn đấu xây đời mới
Đứng đều lên gông xích ta đập tan
Tù bao lâu ta nuốt cơm hờn
Quyết hi sinh đời ta tươi thắm hơn
Vì nhân dân chiến đấu không ngừng
Tiến mau ra sa trường, Tiến lên! Cùng tiến lên!
Nước non Việt Nam ta vững bền.

Cháu hát về đảo xa

Nhạc và lời: Trần Xuân Tiên.

Nơi biên cương, nơi hải đảo xa xôi
Chú bộ đội ngày đêm giữ yên đất trời
Cho nơi đây chúng cháu vui đến trường.
Nồng hồng trang sách thơm và bao ước mơ xa...

- ♥ Nghe và cảm nhận bài hát.
- ♥ Nghe nhạc kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể.
- ♥ Hát lại những câu em nhớ.

Các chú bộ đội ngoài đảo xa làm nhiệm vụ gì?

Câu chuyện âm nhạc: *Tiếng sáo kì diệu*

Nguyễn Thị Quỳnh Mai

1

Thuở ấy, ở vùng quê nọ có một ngôi làng ven sông, người dân ở đây rất chăm chỉ lao động. Trong làng có một chàng trai tốt bụng, có tài phi ngựa, múa kiếm và thổi sáo. Tiếng sáo của chàng rất kì diệu, khi em du như tiếng gió, khi vui tươi như chim hát, khi dữ dội như trận cuồng phong.

2

Bên kia sông có một bọn cướp ăn náu trong khu rừng già. Chúng thường vượt sông, cướp phá khắp vùng. Dân làng rất lo lắng và cảm giận nhưng chưa biết phải làm thế nào. Thấy vậy, chàng trai xin được góp sức cùng mọi người đánh đuổi bọn cướp.

3

Hôm đó, biết chúng đang lên thuyền đi cướp, chàng trai phi ngựa tài bỏ sông. Đợi khi thuyền của bọn cướp tới giữa dòng, chàng cất tiếng sáo làm trời nổi gió mù mịt, dòng sông cuộn sóng nhấn chìm chiếc thuyền. Bọn cướp cuống cuồng nhảy xuống nước, bơi trở lại khu rừng, từ đó không dám sang sông nữa.

4

Tiếng đàn về chàng trai thổi sáo tài giỏi vang tới kinh thành. Nhà vua cho gọi chàng về kinh để thử tài. Nghe tiếng sáo rộn ràng, bay bổng, chim chóc hót vang, muôn hoa đua nở, mọi người đều thần phục. Nhà vua thấy chàng trai thông minh, văn võ song toàn nên phong chàng làm tướng quân, cử lên vùng biên giới chống giặc.

5

Trong một trận đánh lớn, quân giặc tràn sang tấn công, chúng đông hơn quân ta gấp bội. Chàng trai phi ngựa ra trận, tiếng sáo vũ bão của chàng làm lũ giặc đều đứng, đến nỗi không cầm nổi gươm giáo. Tướng giặc bị ngựa ngửa, phải xin hàng. Nhờ vậy, vùng đất biên cương được bảo vệ.

6

Tự hào về chiến công của người anh hùng, người dân tạo một bức tượng hình chàng trai cưỡi ngựa thổi sáo. Họ còn làm một cánh diều to, gắn với những ống sáo trúc, để tiếng sáo luôn ngân nga trên bầu trời. Từ đó về sau, vùng đất ven sông trở nên bình yên và hạnh phúc.

- Chàng trai có tài năng gì đặc biệt?
- Tiếng sáo trong câu chuyện kì diệu như thế nào?

♥ Luyện tập cao độ

♥ Luyện tập tiết tấu

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 2

♥ Đọc nhạc kết hợp vận động

Nốt nhạc nào thấp nhất trong bài đọc nhạc?

Vận dụng

- Trình bày bài hát *Quốc ca Việt Nam* theo cách hát lĩnh xướng và hoà giọng

♥ Lĩnh xướng:

Đoàn quân Việt Nam đi... chen khúc quân hành ca.

♥ Cả lớp hoà giọng:

Đường vinh quang... Nước non Việt Nam ta vững bền.

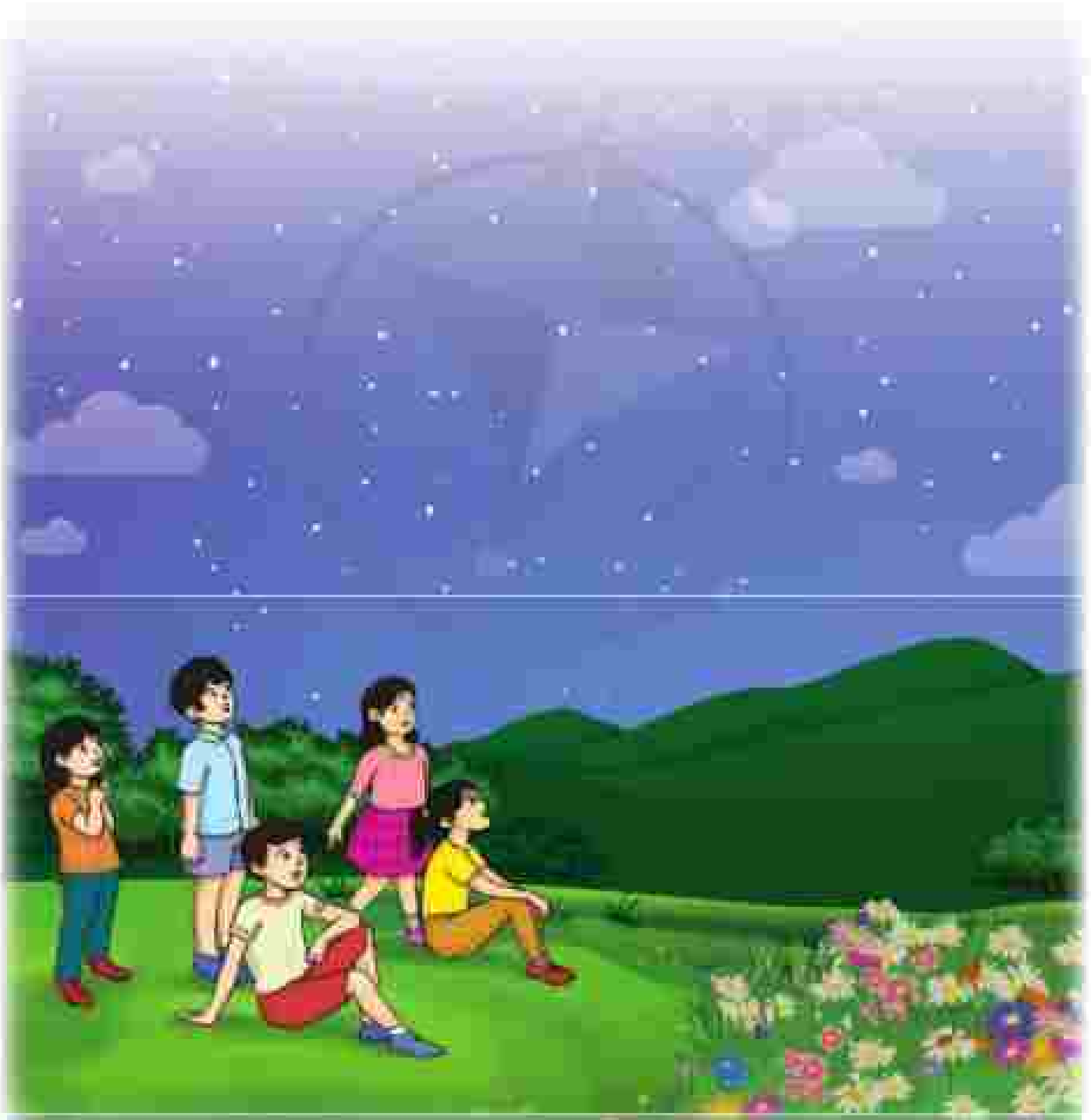
- Nghe và đoán tên nốt nhạc

Mở đầu

♥ Mô phỏng những âm thanh trong thiên nhiên mà em thường nghe thấy như: tiếng mưa rơi, tiếng gió thổi....

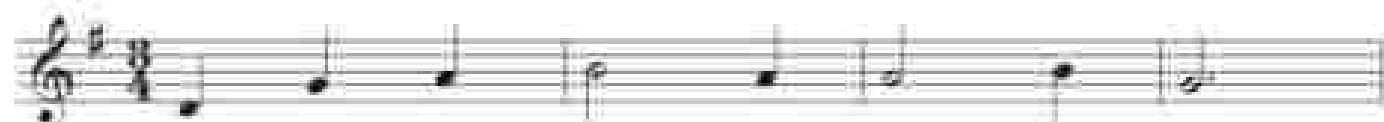

Đếm sao

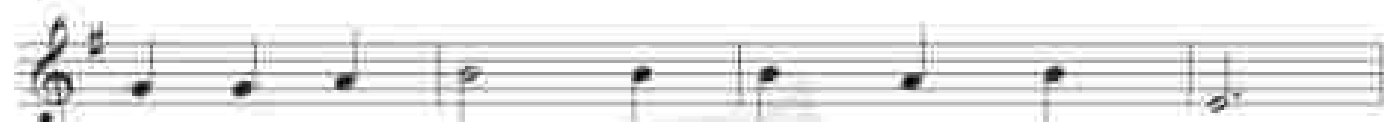
(Trích)

Vừa拍手 – Nhịp nhàng

Nhạc và lời: Văn Chung

Một ông sao sáng, hai ông sáng sao.

Ba ông sao sáng, sáng chiếu muôn ánh vàng.

Bốn ông sáng sao, kia năm ông sao sáng, kia

sáu ông sáng sao trên trời cao.

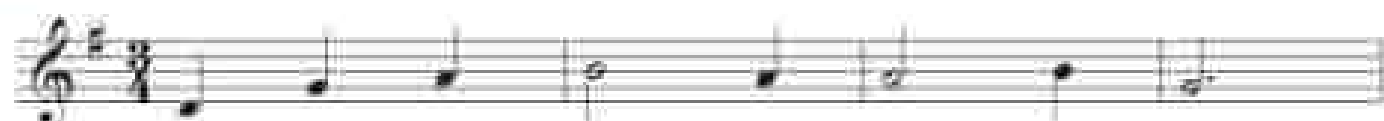
Nghe hát mẫu

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát rõ lời và thuộc lời

♥ Hát kết hợp vỗ tay

Một ông sao sáng, hai ông sáng sao...

Em thích biểu diễn bài hát theo hình thức nào?

Lí cây bông

Dân ca Nam Bộ

Bông xanh bông trắng rồi lại vàng bông, đi bôn đi,
Bông lữ cho bông bông Mù, đi bôn đi...

- ♥ Lắng nghe bài dân ca và biểu lộ cảm xúc
- ♥ Hát lại những câu em nhớ

Bài hát nói về những màu hoa nào?

Tìm hiểu nhạc cụ: Đàn bầu

• Đàn bầu là nhạc cụ cổ truyền Việt Nam. Đàn chỉ có một dây, dây đàn được nối từ cần đàn kéo dài dọc theo thân đàn đến trục lên dây. Trước đây, thân đàn được làm từ thân cây tre, bầu đàn là nửa quả bầu khô. Sau này, những bộ phận trên thường được làm bằng gỗ.

• Người chơi đàn thường dùng ngón tay phải cầm que gảy vào dây đàn, đồng thời bàn tay trái điều khiển cần đàn để tạo nên những âm thanh cao thấp và sắc thái âm nhạc khác nhau.

• Âm thanh của đàn bầu sâu lắng, thiết tha. Đàn bầu có thể chơi độc tấu hoặc hoà tấu cùng nhiều loại nhạc cụ dân tộc khác.

♥ Nghe bản nhạc có âm thanh đàn bầu

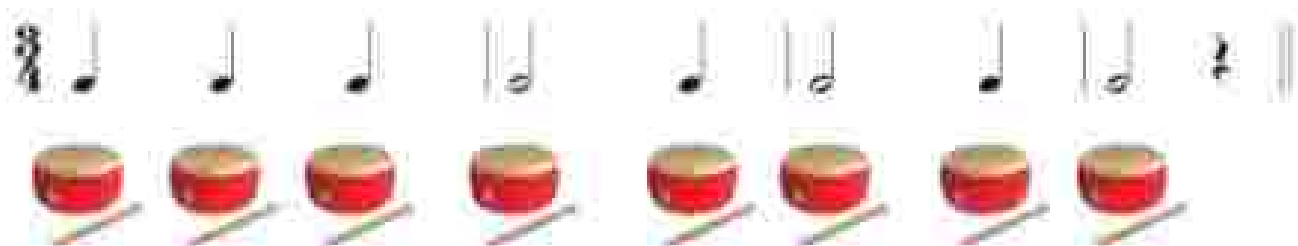

Hãy nêu cảm nhận của em về tiếng đàn.

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Đếm sao*

Một ông sao sáng hai ông sao sáng sao...

Vận dụng

- Đọc nhúng nốt nhạc ở hàng ngang và một nốt tự chọn ở hàng dọc

Son   Son   Mi   Mi

+

Son

Mi

- Mô phỏng động tác chơi các nhạc cụ

Mở đầu

♥ Hát một câu dân ca trong những bài em đã học: *Lí cây xanh* (Dân ca Nam Bộ), *Xoé hoa* (Dân ca Thái), *Ngày mùa vui* (Dân ca Thái), *Bắc kim thang* (Dân ca Nam Bộ),...

Múa sạp

Nhạc: Mai Sưa (Phỏng theo Dân vũ Tây Bắc)

Lời gốc Tạ Hoàng Mai Anh

Vui tươi – Rộn rảng

Nhịp nhàng cùng bước đều, hoà nhịp công chiêng
vàng. Ngón nga câu hát tình tang, bay theo ánh trăng mờ
màng. Những bước chân cuốn theo niềm vui, tiếng sáo bay vút bên nương
đồi. Tiếng cười vang vọng trên môi, về đây cùng nhau vui
chơi. Nhịp nhàng cùng bước... chơi.

Đọc lời ca

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát với tình cảm tươi vui

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Nhịp **nhàng** cùng bước **đều**, hoà **nhịp** công chiêng...

- Bài hát Múa sạp nói về điệu múa của vùng miền nào?
- Nêu cảm nhận của em về bài hát.

Chú mèo nhảy múa

(The Waltzing cat)

Lê-rôi An-đơ-sơn (Leroy Anderson)

♥ Nghe và cảm nhận bản nhạc

♥ Nghe nhạc và vận động giống chú mèo

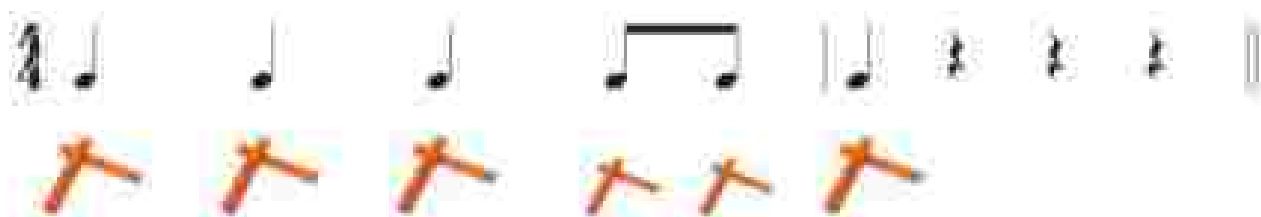
Bản nhạc có tính chất như thế nào?

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Múa sạp*

Nhịp nhàng cùng bước đều hoà nhịp cùng chàng...

Vận dụng

- Dùng cốc nhựa làm nhạc cụ gõ

1

2

3

- Trình bày bài hát *Mùa xuân* theo cách hát nối tiếp

- ♥ **Nhóm 1:** Nhịp nhàng cùng bước đều, hoà nhịp công chúng vang.
- ♥ **Nhóm 2:** Ngón nga câu hát tình lang, bay theo ánh trăng mơ màng.
- ♥ **Nhóm 3:** Những bước chân cuốn theo niềm vui, tiếng sáo bay vút bốn nương đồi.
- ♥ **Nhóm 4:** Tiếng cười vang vọng trên môi, về đây cùng nhau vui chơi.

ÔN TẬP

Hát

Em hãy biểu diễn bài hát *Nhịp điệu vui, Đếm sao, Mưa sập* theo một trong những hình thức:

- Hát song ca.
- Hát tập ca.
- Hát kết hợp gõ đệm.
- Hát kết hợp vận động phụ họa.

Nghe nhạc

Em hãy nghe bản nhạc kết hợp với một trong những hoạt động:

- Gõ đệm.
- Vận động theo nhạc.

Đọc nhạc

Em hãy:

- ♥ Đọc mẫu âm trình ký hiệu bàn tay.
- ♥ Làm ký hiệu bàn tay cho các bạn đọc nhạc.

Nhạc cụ

Em hãy chọn một nhạc cụ yêu thích:

- ♥ Thể hiện tiết tấu đã học.
- ♥ Gõ tiết tấu đệm cho các bạn hát.

Thường thức âm nhạc

- ♥ Kể tên một số nhạc cụ mà em đã được tìm hiểu.
- ♥ Kể lại câu chuyện âm nhạc em đã được nghe.

Mở đầu

♥ Hãy thể hiện một bài hát về mái trường kết hợp vận động.

Em yêu trường em

Nhịp nhàng – Nhanh vui.

Nhạc và lời: Hoàng Văn

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo
hiền, như yêu quê hương, cấp sách đến trường trong muôn vạn yêu
thương. Nào bàn, nào ghế, nào sách, nào
vở, Nào mực, nào bút, nào phấn, nào bảng, Cả tiếng chim
vui trên cành cây cao, Cả lá cỏ sao, trong nắng thu
vàng. Yêu sao yêu thế trường của chúng em.

Nghe hát mẫu

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Thể hiện được cách hát luyện

♥ Hát kết hợp vỗ tay

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo...

?

- Hãy chia sẻ tình cảm của em đối với ngôi trường.
- Bài hát Em yêu trường em nhắc nhở em điều gì?

♥ Hát lời 2 kết hợp gõ đệm

Nhóm 1:

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo hiền

Như yêu quê hương, cấp sách đến trường trong muôn vàn yêu thương

Nhóm 2:

Mùa xuân, xuân thắm, mùa cúc vàng nở

Mùa hè, hè hồng, đào thắm hồng đỏ

Trường chúng em đây như vườn hoa tươi

Người tốt việc hay là châu Bắc Hồ

Yêu bao yêu thể trường của chúng em

Mái trường nơi học bao điều hay

Nhạc và lời: Bùi Anh Tôn

Vui tung tăng chân bước em đến trường sáng nay.
Còn chim vui chim hát véo von trên vòm cây.
Lòng em vui sướng cùng bạn em đến trường.
Cô giáo dịu hiền dạy em biết bao điều...

- ♥ Nghe nhạc kết hợp vỗ tay, gõ đệm hoặc vận động cơ thể
- ♥ Hát lại những câu em nhớ

Hãy chia sẻ cảm nhận của em về bài hát.

♥ Luyện tập cao độ

♥ Luyện tập tiết tấu

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 4

♥ Đọc nhạc kết hợp vận động

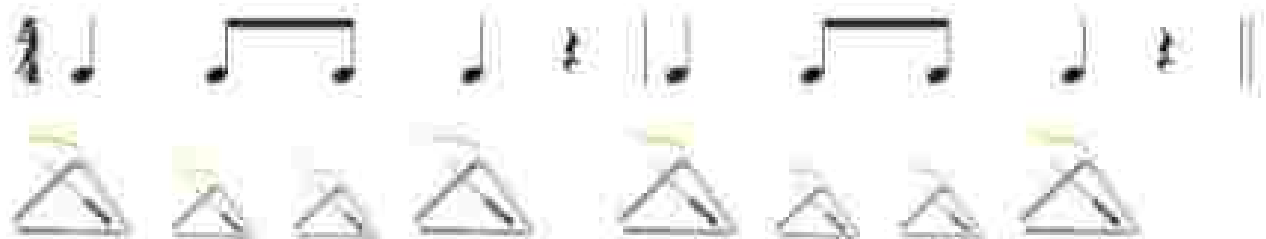

Nốt nhạc nào cao nhất, nốt nhạc nào thấp nhất trong bài đọc nhạc?

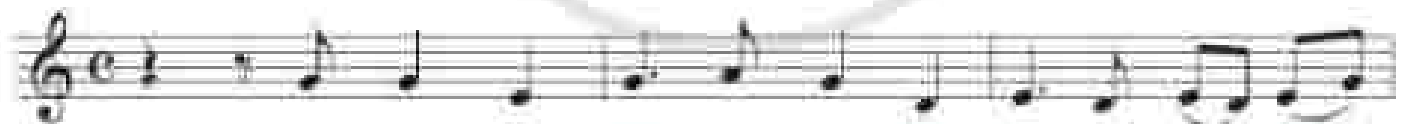

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Em yêu trường em*

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo...

★ Vận dụng

- Trình bày bài hát *Em yêu trường em* theo cách hát lĩnh xướng nối tiếp và hoà giọng

♥ Lĩnh xướng 1:

*Em yêu trường em
Với bao bạn thân
Và cô giáo hiền,*

♥ Lĩnh xướng 2:

*Như yêu quê hương
Cấp sách đến trường
Trong muôn vàn yêu thương.*

♥ Cả lớp hoà giọng:

Nào bạn nào ghé... trường của chúng em.

● Hát theo cách riêng của mình

Son La Son
La Son Pho Mi

Yêu biết bao
tháng năm đi học

● Nghe và phân biệt âm thanh cao - thấp

Âm thanh cao:
vỗ tay.

Âm thanh trung bình:
vỗ tay xuống đùi.

Âm thanh thấp:
giậm chân.

Mở đầu

♥ Nghe giai điệu và nói tên một số bài hát đã học và bản nhạc đã nghe.

Thế giới của tuổi thơ

(It's a small world)

Nhạc: Richard M. Sherman, Robert B. Sherman (Mỹ)

Lời Việt: Lê Anh Tuấn

Vui tươi – Nhiệt tình

Một bầu trời sáng trong, tiếng chim vui reo vang. Cùng bạn
 bè bốn phương, nắm tay nhau yêu thương. Kìa đàn
 chim cũng tung cánh, những cánh diều bay lấp lánh. Thế giới
 bừng sáng lên nụ cười. Mọi Trời sáng ngời
 trên quê hương. Mình cũng hát bài ca yêu thương.
 Ngàn lời hát toả đi muôn phương. Thế giới của tuổi thơ.

Đọc lời ca

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát với sự biểu cảm trên khuôn mặt

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Một bầu **thời** sáng **trung**, tiếng chim **vui** reo **vang**. Cùng bạn

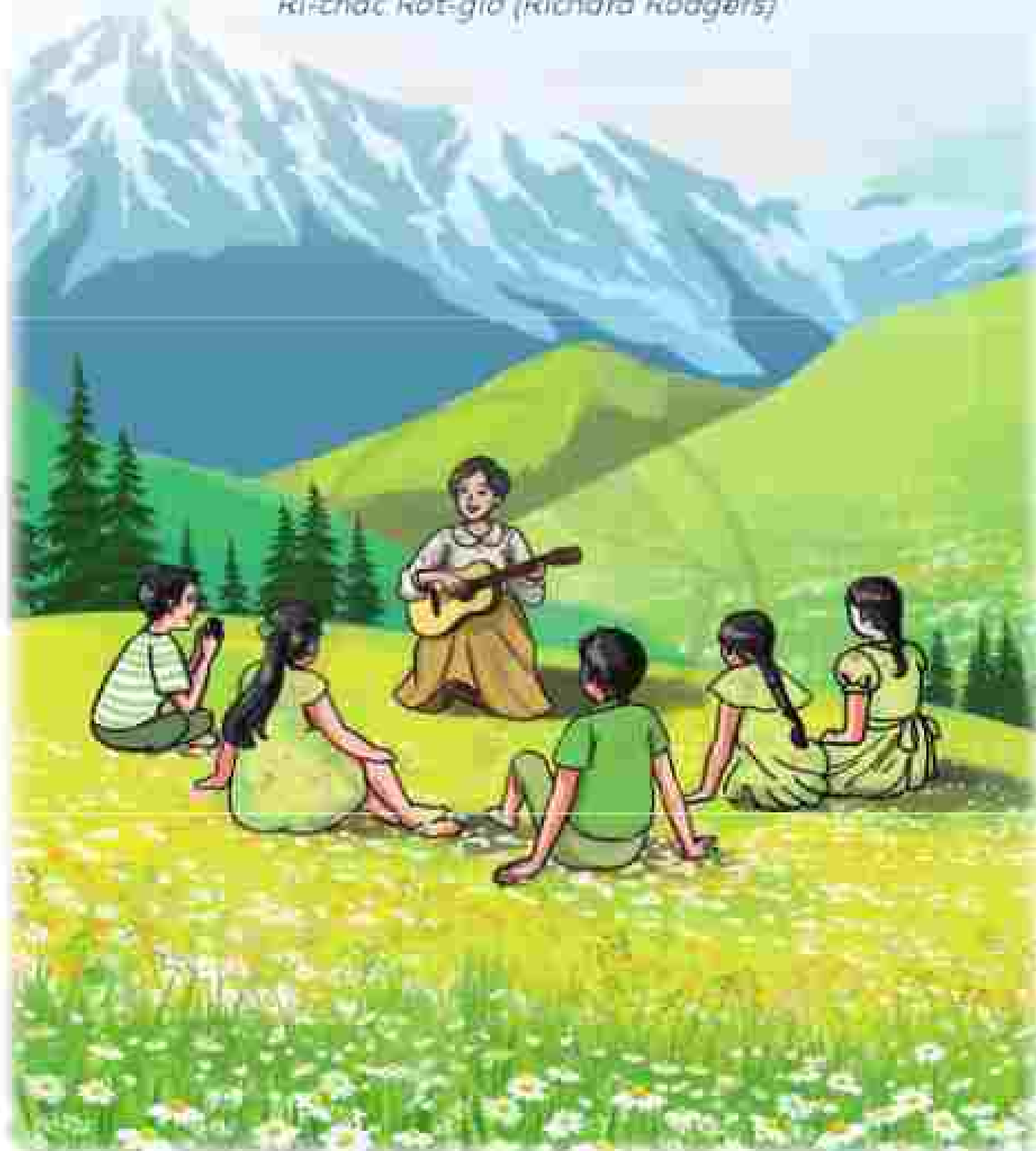
Hình ảnh nào trong bài hát gắn gũi với cuộc sống của em?

Đô Rê Mi

(Do re mi)

Ri-chác Rốt-giơ (Richard Rodgers)

- ♥ Nghe và cảm nhận bài hát
- ♥ Nghe bài hát kết hợp vận động cơ thể

Em nghe thấy tên những nốt nhạc nào trong bài hát?

Tìm hiểu nhạc cụ: Hác-mô-ni-ca (harmonica)

- Hác-mô-ni-ca là loại kèn có kích thước nhỏ, thân làm bằng kim loại, ruột làm bằng gỗ hoặc nhựa, có nhiều lỗ để thổi.

- Âm thanh được tạo ra bằng cách thổi vào các lỗ của nhạc cụ.

- Âm thanh của kèn tươi sáng và ngân vang. Kèn hác-mô-ni-ca có thể chơi độc tấu hoặc hoà tấu cùng các loại nhạc cụ khác.

♥ Nghe bản nhạc có âm thanh kèn hác-mô-ni-ca

Hãy nêu cảm nhận của em về tiếng kèn.

Vận dụng

- Hát bài *Thế giới của tuổi thơ* kết hợp chơi trò chơi chuyển đồ vật.

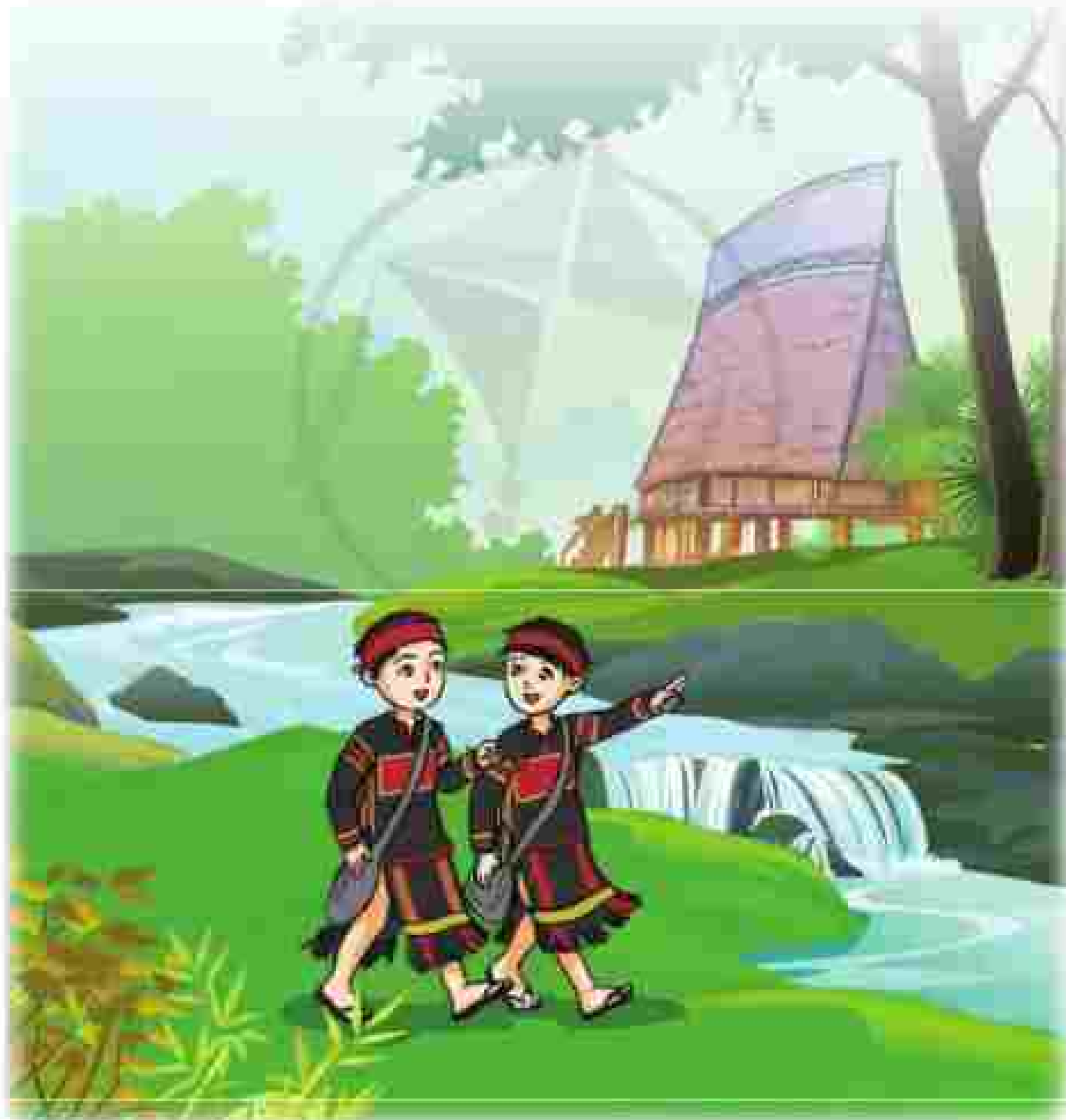

- Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ

Mở đầu

♥ Mở phòng những âm thanh em thường nghe thấy trong cuộc sống như: tiếng trống trường, tiếng ve kêu, tiếng chim hát...

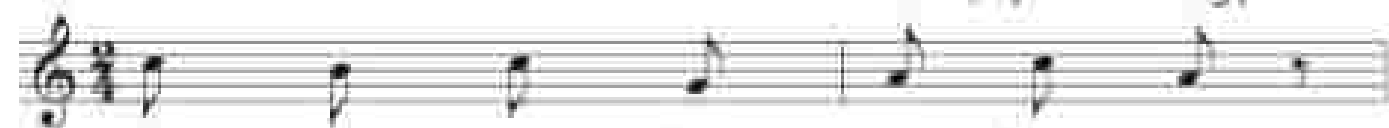

Bạn ơi lắng nghe

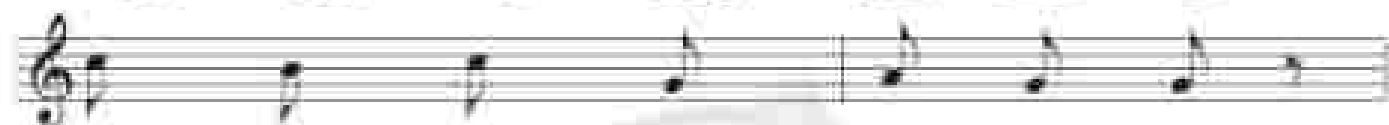
Dân ca Ba-na

Tha thiết – Hồn nhiên

Sưu tầm, dịch lời Tô Ngọc Thanh

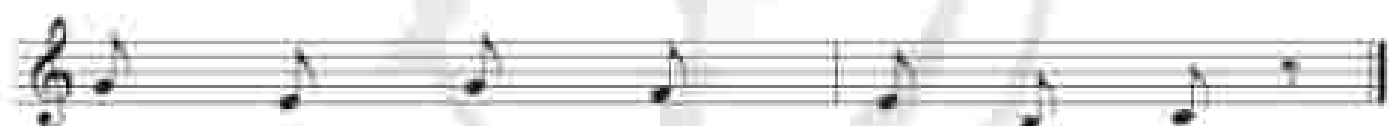
Hỡi bạn ơi cũng nhau lắng nghe,
Hỡi bạn ơi đừng chán chút đi.

Tiếng dòng suối ngoài xa thì thảo,
Có nhìn thấy đàn chim câu xanh.

Tiếng đàn cá vui đùa đây cói,
Cánh gọi nắng bay về rẫy lúa.

Tiếng làn sóng trôi xuôi ào ào,
Lúa mừng nắng lúa teo ri rào.

Nghe hát mẫu

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát với tình cảm vui tươi

♥ Hát kết hợp vỗ tay

Hỡi bạn ơi cũng nhau lắng nghe...

- Bài hát *Bạn ơi lắng nghe* là dân ca của vùng miền nào?
- Tìm những hình ảnh trong bài hát mà em yêu thích.

Cò lả

Dân ca Đồng bằng Bắc Bộ

Còn cò, cò bay lả lả bay lả
Bay từ từ của phũ bay ra ra cánh đồng
Tinh tinh tang tang tinh tinh...

♥ Lắng nghe bài dân ca và biểu lộ cảm xúc

♥ Gõ đệm theo tiết tấu lời ca

Hình ảnh nào trong bài hát
thân quen với làng quê Việt Nam?

♥ Luyện tập cao độ

Musical staff with seven whole notes on a five-line staff, ascending from G4 to E5. Below the staff are eight icons of hands in various positions, corresponding to the notes on the staff.

♥ Luyện tập tiết tấu

Musical staff with a 3/4 time signature and a sequence of notes: quarter, quarter, eighth, eighth, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter, quarter. Below the staff are ten icons of a red ring with a yellow gemstone, corresponding to the notes.

♥ Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay

Bài 5

Two musical staves in 3/4 time. The first staff has notes: quarter, quarter, eighth, eighth, quarter, quarter, quarter, quarter. The second staff has notes: quarter, quarter, eighth, eighth, quarter, quarter, quarter, quarter.

♥ Đọc nhạc với nhịp độ vừa phải

Câu chuyện âm nhạc: *Tiếng đàn Sô-panh*

Phỏng theo sách Cuộc đời nung nhiệt của Sô-panh
(Nhà xuất bản Thanh niên, 1983)

1

Vào năm 1825, trong một chuyến đi từ Đức sang Pháp, cỗ xe ngựa chở những hành khách dừng lại ở trạm bưu điện để thay ngựa. Cùng mọi người, Sô-panh đi vào phòng chờ để nghỉ ngơi.

2

Hầu hết mọi người đều mệt nhọc trong hành trình dài. Sô-panh chợt thấy ở góc phòng có một cây đàn pi-a-nô, ông liền gần để xem. Cây đàn tuy đã cũ nhưng vẫn còn dùng được.

3

Sô-panh ngồi xuống ghế, chơi bản nhạc ông sáng tác. Trong giây lát, căn phòng đang hân hoan bỗng tĩnh lặng, chìm vào tiếng đàn. Tiếng đàn như mê hoặc, khiến mọi người quên mệt nhọc, quên nghỉ ngơi để vây quanh cây đàn.

4 Sô-panh định ngưng lại, nhưng mọi người vẫn lắng nghe nên ông lại tiếp tục chơi đàn. Bản nhạc kết thúc, một người đàn ông đứng tuổi lại gần Sô-panh

và nói: "Thưa ngài, tôi thường chơi cây đàn này. Đây là lần đầu tiên tôi được thưởng thức tiếng đàn kì diệu của ngài."

5 Lúc đó, người phu trạm thông báo rằng ngựa đã thay xong và mời mọi người ra xe. Tất cả đều tuyệt tiếc, dường như không muốn kết thúc một giấc mơ đẹp. Ông trưởng trạm bưu điện tha thiết mời Sô-panh ở lại chơi đàn và hứa sẽ cấp riêng cho ông một cỗ xe khác.

6 Sô-panh lịch sự từ chối và muốn tiếp tục cuộc hành trình cùng mọi người. Kinh trong vị tài năng âm nhạc và sự khiêm nhường đó, mọi người không giấu được cảm xúc của mình. Cuối cùng, họ tung Sô-panh lên để chào mừng người nhạc sĩ trẻ.

- Sô-panh đã chơi nhạc cụ nào?
- Vì sao Sô-panh được mọi người yêu quý?

Vận dụng

- Trình bày bài hát *Bạn ơi lắng nghe* theo cách hát đối đáp.

♥ **Nhóm 1:** Hỏi bạn ơi cùng nhau lắng nghe.

♥ **Nhóm 2:** Tiếng dòng suối ngoài xa thì thào.

♥ **Nhóm 1:** Tiếng đàn cá vui đùa đáy cát.

♥ **Nhóm 2:** Tiếng làn sóng trôi xuôi ào ào.

♥ **Nhóm 1:** Hỏi bạn ơi dừng chân chút đi.

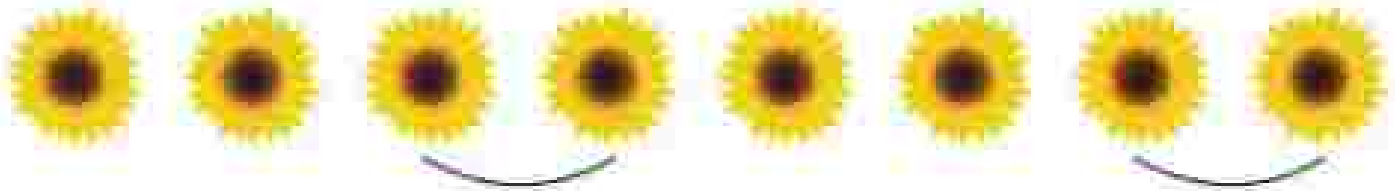
♥ **Nhóm 2:** Có nhìn thấy đàn chim cầu xanh.

♥ **Nhóm 1:** Cảnh gọi nắng bay về rẫy lúa.

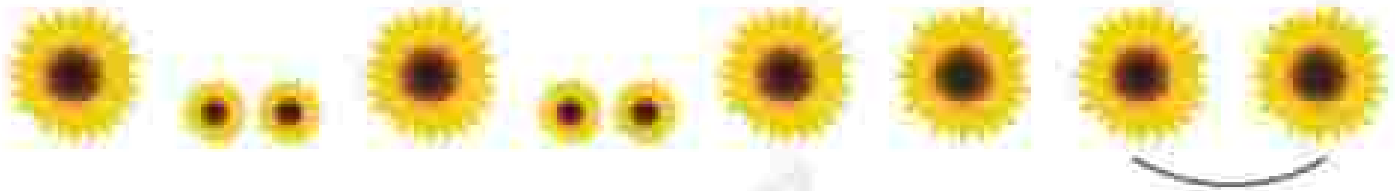
♥ **Nhóm 2:** Lúa mừng nắng lúa reo tí rào.

● Thể hiện nhịp điệu bằng ngôn ngữ

Nghe tiếng trống vui rộn ràng!

Nào mình bên nhau cùng hát lên bạn ơi!

● Tập biểu diễn bài *Bạn ơi lắng nghe* theo nhóm

Mở đầu

♥ Hát bài hát về tình bạn kết hợp vận động.

Tiếng hát bạn bè mình

Vũu phải

(Nhạc và lời: Lê Hoàng Minh)

Trong không gian bay bay, một hành tinh thân ái
 Một lời mẹ ru con, bình yên giấc say. Một đàn chim tung
 cánh, đón mây trời hiền lành. Một chồi non thắm xanh lâu
 bền lá cành. Bay lên cao lên cao,
 Yêu thương nhau bên nhau,
 loài bồ câu trắng tinh. Nghe xôn xáo xôn xáo,
 loài người tay nắm tay. Cho em thơ tương lai,
 tiếng hát bạn bè mình.

ngát xanh hành tinh này.

Đọc lời ca

Hát với nhạc đệm

Tập hát

Hát rõ lời và thuộc lời

♥ Hát kết hợp gõ đệm

Trong không gian bay bay, một hành tinh thân ái

Tìm hiểu nhạc cụ: U-ku-lê-lê (ukulele)

• Đàn u-ku-lê-lê là nhạc cụ có kích thước nhỏ và có bốn dây. Những bộ phận của đàn chủ yếu được làm bằng gỗ.

• Người chơi đàn kết hợp bấm phím và gảy vào dây để tạo ra âm thanh.

• Âm thanh của đàn u-ku-lê-lê ngân vang, giòn giã. Đàn có thể chơi độc tấu hoặc hoà tấu cùng các loại nhạc cụ khác.

♥ Nghe bản nhạc có âm thanh đàn u-ku-lê-lê

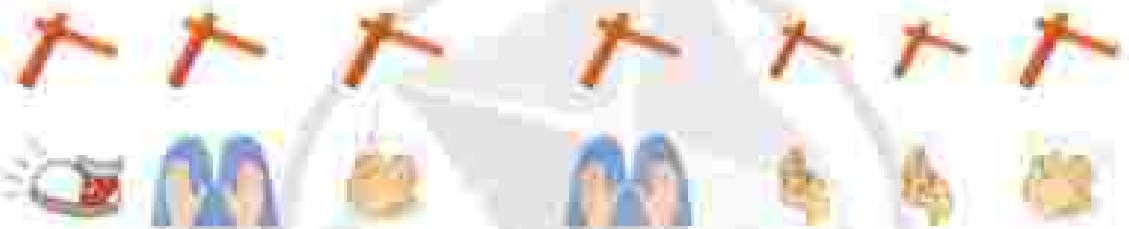

Hãy nêu cảm nhận của em về tiếng đàn.

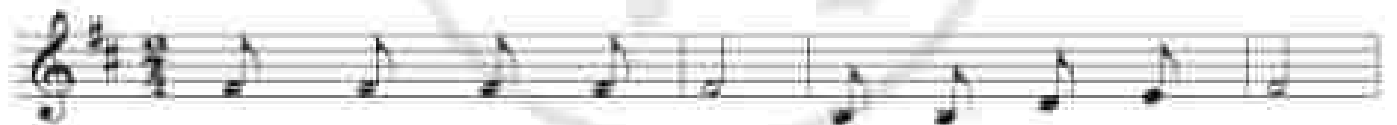

Chọn nhạc cụ gõ yêu thích

Luyện tập tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Đệm cho bài hát: *Tiếng hát bạn bè mình*

Trong không gian bay bay một hành tinh thân ái...

Vận dụng

- Tìm những từ ẩn trong ô chữ

TÍNH DẠN	THÂN ÁI	ĐÀN CHIM	BÊN NHAI						
M	Q	E	V	R	B	T	L	Y	X
A	B	T	H	A	N	A	I	D	Đ
S	V	I	C	L	E	S	X	G	A
P	I	N	K	H	N	Q	A	T	N
O	U	H	G	I	U	T	B	I	C
X	H	B	E	N	N	H	A	U	H
C	G	A	C	V	R	E	U	O	I
T	R	N	A	Đ	G	K	L	Q	M
R	P	E	H	I	P	U	I	B	Q
L	P	L	C	H	G	A	S	E	R

- Nghe âm sắc đoán tên nhạc cụ

ÔN TẬP

Hát

Em hãy biểu diễn bài hát *Em yêu trường em, Thế giới của tuổi thơ, Bạn ơi lắng nghe, Tiếng hát bạn bè mình* theo một trong những hình thức:

- Hát đơn ca.
- Hát song ca.
- Hát tập ca.
- Hát kết hợp gõ đệm.
- Hát kết hợp vận động phụ họa.

Nghe nhạc

Em hãy nghe bản nhạc kết hợp với một trong những hoạt động:

- Gõ đệm.
- Chơi trò chơi.
- Vận động theo nhạc.

Đọc nhạc

Em hãy:

- ♥ Đọc mẫu âm theo ký hiệu bàn tay.
- ♥ Làm ký hiệu bàn tay cho các bạn đọc nhạc.

Nhạc cụ

Em hãy chọn một nhạc cụ yêu thích:

- ♥ Thể hiện tiết tấu đã học.
- ♥ Gõ tiết tấu đệm cho các bạn hát.
- ♥ Vừa gõ tiết tấu vừa hát.

Thường thức âm nhạc

- ♥ Kể tên một số nhạc cụ mà em đã được tìm hiểu.
- ♥ Kể tên câu chuyện âm nhạc em đã nghe và tên nhân vật mà em yêu thích.

Hãy kể tên những nhạc cụ trong bức tranh.

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Trang	Thuật ngữ	Giải thích
9	Âm sắc	Màu sắc, tính chất khác nhau của các loại nhạc cụ và giọng hát.
3	Cao độ	Độ cao - thấp của âm thanh, nốt nhạc.
7	Đọc nhạc theo kí hiệu bàn tay	Đọc các nốt nhạc được kí hiệu bằng tư thế khác nhau của bàn tay.
8	Động tác cơ thể	Những động tác tạo ra âm thanh, như: vỗ tay, búng ngón tay, vỗ tay xuống đùi, giậm chân,...
5	Giai điệu	Chuỗi âm thanh có tổ chức hoàn chỉnh về cao độ và trường độ.
52	Hát đối đáp	Hai nhóm luân phiên hát từng câu.
17	Hát hoà giọng	Mọi người cùng hát.
17	Hát lĩnh xướng	Một người hát một phần của bài hát.
29	Hát nối tiếp	Nhiều nhóm hát, mỗi nhóm lần lượt hát một câu.
7	Tiết tấu	Sự sắp xếp có tổ chức các âm thanh dài - ngắn thành từng nhóm khác nhau.
3	Trường độ	Độ dài - ngắn của âm thanh, nốt nhạc.
3	Vận động cơ thể	Những vận động không tạo ra âm thanh, còn gọi là vận động, vận động phụ hoạ, vận động theo nhạc,...

MỤC LỤC

Hướng dẫn sử dụng sách	3
♥ Chủ đề 1: NIỀM VUI	4
♥ Chủ đề 2: TỔ QUỐC VIỆT NAM	10
♥ Chủ đề 3: THIÊN NHIÊN	18
♥ Chủ đề 4: QUÊ HƯƠNG	24
Ôn tập	30
♥ Chủ đề 5: MÃI TRƯỜNG	32
♥ Chủ đề 6: TUỔI THƠ	40
♥ Chủ đề 7: ẨM THAM	46
♥ Chủ đề 8: TÌNH BẠN	54
Ôn tập	60
Giải thích thuật ngữ	62

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

280 Âu Dương Vương, Phường 4, Quận 5, TP Hồ Chí Minh
Điện thoại: (028) 38 301 303 - 38 301 302 - Fax: (028) 39 301 302
Email: ncb@hcmus.edu.vn
Website: <http://ncb.hcmus.edu.vn>

Chủ tịch nhiệm xuất bản:
Giám đốc - Tổng biên tập
LÊ THANH HÀ

Biên tập:
NGUYỄN THỊ THUY

Thiết kế bìa:
TRẦN THỊ LÂM

Thiết kế sách:
VŨ HOÀNG VŨ

Ảnh bìa:
PHẠM LAN ANH
CHÁP THỊ HỒNG NHƯNG

Sưu tập ảnh:
NGUYỄN THỊ THUY

Tổ chức in ấn và chịu trách nhiệm bản quyền nội dung:

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ tịch Hội đồng Quản trị: **NGUYỄN NGỌC TRẦN AN**

Tổng Giám đốc: **VŨ ĐÀ KHÁNH**

Địa chỉ: Tầng 5, tòa nhà liên hợp AZ Lữ Tiên, 107 đường Nguyễn Phục, Séc,
P. Dịch Vọng Hậu, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội.

Trong sách có sử dụng một số hình ảnh trên mạng. Trân trọng cảm ơn các tác giả

ÂM NHẠC 3

Mã số _____
ISBN _____

H. .... cuốn, khổ 13 x 20,5 cm, 1a _____
Đã in _____
Số bản in _____
Số bản in lần đầu _____
Quyết định xuất bản số _____ /QĐ/..... ngày ..... /.....
mang và nộp tại (thời gian) _____ năm _____